

er Fremskaffelsen af Boliger, ligegyldig under hvilken Form, og ligegyldig hvem Bygherren er, for Øjeblikket en fortjenstfuld Handling.

Maa jeg til den højtærede Finansminister, som mente, at den halve Million vilde være tilstrækkelig til at imødekomme de Andragender, som vil indkomme til Finansministeriet, sige, at ingen ved i dette Øjeblik, hvor mange Andragender der vil komme; men skal man sammenligne dette Beløb med den Trang, der er, saa betyder hverken den halve Million eller det Beløb, som mit Parti kunde ønske, noget som helst. Der skal ganske anderledes store Summer til; selv om man forhøjer den halve Million til to Millioner, saaledes som mit Parti ønsker det, er det kun en Brøkdæl af, hvad der er nødvendigt. Det er naturligvis rigtigt, som den højtærede Finansminister siger, at de Penge, som der nu indsendes Andragender om, først kommer til Udbetaling paa den næste Finanslov, men naar der i dette Øjeblik kun stilles en halv Million Kroner til Raadighed, vil ingen planlægge Nybyggeri, fordi man ikke ved, hvad næste Aars Finanslov vil give. Hvis vi indskrænker os til denne halve Million, er det derfor ensbetydende med, at de, som ellers kunde tænke sig at bygge, holder sig tilbage; hvis vi derimod forhøjede Beløbet til 2 Mill. Kr., vilde maaske mange af de Foretagender komme frem i Aar, som ellers vil blive udskudt til et langt senere Tidspunkt.

Naar den højtærede Finansminister mente, at man udmærket godt kunde bygge, hvis man fik et Laan, som svarede til $\frac{9}{10}$ af Ejendomsskylden paa det nye Hus, tror jeg ikke, Finansministeren har forstaaet de Tal, jeg nævnede, thi ellers vilde han sikkert let have kunnet indse, at det, som jeg sagde før, vilde være uforvarsvarligt for den paagældende at bygge, selv om han kunde faa et Laan, som svarede til, hvad det kostede at bygge. Selve dette Statslaan skal jo forrentes og afdrages, og det vil blive saa stor en Byrde, at han ikke vil kunne magte det. Det er alt for stor en Risiko, en Mand løber ved at bygge et Hus til de Priser, det i Øjeblikket koster at opføre et saadant; thi om end jeg ikke er nogen stor Optimist og ikke tror, at man vil komme ned paa de Byggepriser, vi havde før Krigen, vil jeg dog mene, at man vil komme et betydeligt Stykke ned under det, som det for Tiden koster.

Derfor siger jeg, at selv om man vilde gaa over til at forhøje Beløbet til 2 Milli-

oner, nytter det ikke at tro, at dermed er den hellige Grav vel forvaret. Nej, det er den ikke, thi denne Lov maa absolut kombineres med nogle andre Love, som enten giver direkte Tilskud fra Statskassen eller hjemler Kommunerne Ret til at give Byggeforeninger og maaske ogsaa private, som vil indlade sig paa Byggeri, Tilskud til Byggeriet. En saadan Kombination maa der til, og jeg vil mene, som jeg sagde før, at her har Staten ikke gjort det, der maatte være dens Pligt, for at afhjælpe det Samfundsonde, som Bolignøden er, særlig saaledes, som Krisen nu har udviklet sig. Jeg mener derfor, at det vil være nødvendigt ikke alene at give billige Laan, men ogsaa at hjælpe paa anden Maade, ved direkte Tilskud, ved f. Eks. at forny Loven af 5. Februar 1918 eller give yderligere Forhøjelser til dem, som kunde ønske at bygge. Jeg giver den højtærede Finansminister Ret i, at hvis man ikke gør det, bliver der ikke Anvendelse for hverken den halve Million eller mere, fordi ingen vil reflektere paa Tilbudet.

Naar den højtærede Finansminister ikke var klar over, at der var gaaet Spekulation i de Huse, som der tidligere er ydet Statslaan til, er det naturligvis for saa vidt berettiget, som der ikke i Øjeblikket foreligger nogen Statistik over, hvordan det er gaaet med de Bygninger, som er fremkommet med Statsstøtte siden 1887, da den første Lov blev givet om Støtte til disse Formaal. Men det vil sikkert i højeste Grad være i Finansministeriets, og ogsaa i den højtærede Finansministers, Interesse at faa at vide, hvorledes det er gaaet disse Huse til Dato. Jeg vil ikke sige, at der er gaaet Spekulation i alle de Byggeforeninger, der er opstaaet; det være langt fra; jeg vil tværtimod sige, at forhaabentlig vil det, naar denne Statistik kommer, vise sig, at en væsentlig Del af disse Byggeforeninger fremdeles ledes paa det Grundlag, som var angivet i Foreningens Love paa det Tidspunkt, den blev stiftet. Men jeg ved aldeles bestemt, at en Del af disse Byggeforeninger er ude i et Spekulationsjobberi, som ikke i og for sig lader det private noget høre.

Den højtærede Finansminister siger, at dette rammer mine egne Partifæller. Ja, det er muligt. Grundejere er jo ikke en bestemt Klasse Mennesker; det er alle mulige Slags. Det at være Grundejer er ikke noget bestemt Fag eller nogen bestemt Profession; Grundejerne er ikke Folk, der vedkender sig en bestemt Religion eller